

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 9319 af 15/05/2000 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse O-2-00 om smerter - ryglidelser - bil - hjælpemidler

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 300357-98

Ankestyrelsens principafgørelse O-2-00 om smerter - ryglidelser - bil - hjælpemidler

Resume:

Ankestyrelsen har i principielt møde behandlet nogle sager om støtte til køb af bil til ansøgere med kroniske smerter på grund af svære ryglidelser, som f.eks. svære degenerative forandringer, herunder spondylolisthese eller følger efter operation for discusprolaps.

Fælles for sagerne var, at der var tale om ansøgere, hvis funktionsniveau hovedsageligt var nedsat på grund af smerter. Der var derimod ikke tale om svære lammelser i nogen af sagerne. I sag nr. 1 var ansøgerens kørselsbehov erhvervsmæssigt, i de øvrige sager var kørselsbehovet af ikke-erhvervsmæssig karakter.

Generelt:

Ved bedømmelsen af om der kunne bevilges bilstøtte lagde Ankestyrelsen vægt på:

- om funktionsevnen var væsentligt nedsat ud fra en samlet vurdering af ansøgerens helbredsmæssige og sociale forhold, samt kørselsformål.

- om kørselsbehovet kun kunne løses ved benyttelse af egen bil, og ikke ud fra en vurdering af alder, almentilstand og forholdene i øvrigt mere hensigtsmæssigt kunne tilgodeses ved andre ordninger.

- om sygdommen var lægeligt veldokumenteret. Der måtte i den enkelte sag foreligge relevant speciallægeerklæring, der belyser ansøgerens helbredsmæssige og funktionsmæssige forhold i relation til ansøgningen om støtte til køb af bil.

Ved vurderingen af den nedsatte funktionsevne som følge af de konstante svære smerter må indgå en række forhold, der kan underbygge oplysningerne om den nedsatte funktionsevne, idet det objektive lægelige grundlag er spinkelt i forhold til funktionsnedsættelsen (ingen sværere lammelser i nogen af sagerne).

I vurderingen må indgå en beskrivelse af hvilke objektive fund, der kan understøtte smertetilstanden. 1/10

Der skal være radiologiske fund i form af svære forandringer i ryggen.

Der kan desuden være kliniske fund så som tegn på rodtryk og/eller kraftnedsættelser, svær nedsat bevægelighed i ryggen m.v. En beskrivelse af konkurrerende lidelser. Der skal være beskrevet en meget betydelig nedsættelse af gangdistancen. Der skal foreligge oplysninger om arten og graden af objektive fund, der kan understøtte en påstand om ringe gangfunktion, hvorvidt ansøger anvender ganghjælpemiddel samt hvorvidt gangfunktionen er svingende. Der skal være redegjort for, hvorfor ansøger ikke kan benytte offentlige transportmidler, herunder en lægefaglig vurdering af ansøgers mulighed herfor.

I forbindelse med vægtning af smerter i den samlede vurdering fandt Ankestyrelsen, at der skal være tale om et kronisk smertesyndrom, observeret og konstateret gennem en årrække uden mulighed for bedring. Der kan herved lægges vægt på, hvorvidt ansøger er udredt og behandlet via smerteklinik, graden af den smertestillende behandling, og hvorvidt der er tale om konstante og vedvarende smerter. Behandlingsmulighederne skal være udtømte, såvel de fysiske som de psykiatriske. Dette indebærer,

at i tilfælde af svær somatisering af symptomerne kan psykiatrisk udredning heraf være påkrævet inden lidelserne kan vurderes som varige og ubehandlelige.

Det er endvidere en betingelse for bilstøtte, at der er konstateret et kørselsbehov, der kun kan løses ved benyttelse af egen bil. Der kan derfor ikke ydes støtte til bil, hvis ansøgerens samlede kørselsbehov ud fra en vurdering af alder, almentilstand og forholdene i øvrigt mere hensigtsmæssigt tilgodeses ved andre ordninger.

Ved ansøgning om vægtafgiftsfritagelse gælder de samme betingelser som ved støtte til køb af bil.

I sag nr. 1 var ansøgeren berettiget til støtte til køb af bil på erhvervsmæssigt grundlag. Ankestyrelsen lagde vægt på, at ansøgeren havde haft kroniske svære rygsmerter gennem mindst 10 år med langsom forværring. Ansøgeren havde nedsat bevægelighed i lænden og var i daglig smertebehandling. Behandlingsmulighederne var udtømte. Gangdistancen var nedsat til 200 meter. Der var et betydeligt kørselsbehov til og fra arbejde, og det fandtes godtgjort, at ansøger ikke kunne benytte offentlige transportmidler.

I sag nr. 2, 3 og 4 var ansøgerne ikke berettiget til støtte til køb af bil på ikke-erhvervsmæssigt grundlag, da deres funktionsevne ikke var tilstrækkeligt nedsat. I sag nr. 2 fandtes der ikke at være tale om konstante svære smerter, idet smerterne var beskrevet som ganske varierende. Gangdistancen var ligeledes meget varierende. I sag nr. 3 fandt Ankestyrelsen ikke, at der var tale om konstante svære smerter. Ansøger anvendte ikke ganghjælpemidler. Der var behandlingsmuligheder for en lidelse i knæet, der vurderedes at være en væsentlig medvirkende årsag til den nedsatte gangfunktion. I sag nr. 4 lagde Ankestyrelsen vægt på, at gangdistancen varierede fra 200 meter til 500 meter, at ansøger ikke konsekvent benyttede ganghjælpemidler, og at ansøger kunne benytte offentlige transportmidler.

I sag nr. 5 og 6 var ansøgerne berettiget til støtte til køb af bil på ikke-erhvervsmæssigt grundlag. I begge sager skønnede Ankestyrelsen, at gangdistancen var meget betydeligt nedsat som følge af svære konstante smerter. Ansøgerne var i daglig smertebehandling og behandlingsmulighederne var udtømte. Efter en lægelig vurdering fandtes ansøgerne ikke at kunne benytte offentlige transportmidler.

Love:

Lov om social bistand - lovbekendtgørelse nr. 110 af 26. februar 1996 - § 58, stk. 3 og § 99

Sagsfremstilling 1:

Sag nr. 1 - j.nr. 300357-98

Ansøger var en 53-årig gift mand, som tidligere havde fået afslag på støtte til køb af bil. Ansøger havde fuldtidsarbejde som faglærer på en teknisk skole. Han modtog invaliditetsydelse, og havde en aftale efter dagpengelovens § 28 med kommunen.

Ansøger angav, at han var meget gangbesværet og allerede efter ca. 200 meter fik så kraftige smerter, at de kunne give kvalme og opkastninger. En bil var nødvendig for ham bl.a. til at holde sig i erhverv. Den samlede afstand fra hjem til arbejdspladsen var 22 km. Transport med offentlige transportmidler indebar, at ansøger skulle gå 300 meter til stationen, skifte tog undervejs, hvor der samtidig skulle skiftes perron (op/ned ad trappe), og herefter skifte til bus. Ansøger oplyste, at han ikke kunne holde ud at stå eller blive udsat for ryk i eksempelvis bus eller tog uden at det belastede hans ryg så meget, at smerterne lagde ham til sengs i flere dage.

Udover kørsel i forbindelse med arbejde var der tale om kørsel til kolonihave, gymnastik m.v. Under sagens behandling flyttede ansøger i ældrevenlig bolig i stueplan, da rygsygdommen blev yderligere forværret af at gå på trapper.

Af speciallægeerklæring fremgik, at ansøger havde langvarigt skulder- og lænderygbesvær. Nakke-skulderbesværet relaterede sig til whip-lash læsion. Lænderygbesvær relaterede sig til Mb. Scheuermann og lumbal discusdegeneration. Yderligere havde ansøger en S-formet skævhed i brystryggen, protrusion af højre 4. lumbale discus og en lille median/paramedian højresidig discusprolaps svarende til 5. lændehvirvel. Disse strukturelle forandringer fandtes at ligge til grund for ansøgers kroniske svære rygsmerter gennem mindst 10 år. Smerterne provokeredes ved fysisk belastning. Trods alle tænkelige behandlingstiltag var generne i forværring og der var ikke udsigt til forbedring.

Ved den objektive undersøgelse fandtes rygskævhed og affladet lænd med nedsat bevægelighed. Der var normale neurologiske forhold, bortset fra let føleforstyrrelse på udsiden af højre skinneben. Han anvendte korset og var i daglig smertebehandling. Han bevægede sig asymmetrisk med aflastning mod højre.

Af senere udskrivningsbreve fra behandlende hospitalsafdeling fremgik, at ryglidelsen var forværret med kraftige smerter i lænden og låsningstilfælde, som gjorde ansøger fuldstændig foroverbøjet. Der var negativ Laséque og normale reflekser.

Det sociale nævn fandt ikke, at ansøger opfyldte betingelserne for støtte til køb af bil. Nævnet begrundede afgørelsen med, at der var normale neurologiske forhold bortset fra angivelse af let føleforstyrrelse på udsiden af højre skinneben. Ansøger bevægede sig med aflastning mod højre. Ansøger var ikke beskrevet som smerteforpint. Nævnet fandt på baggrund af helbredsoplysningerne ikke funktionsevnen så væsentligt nedsat, at ansøger ikke kunne fastholde sit arbejde uden brug af bil. Nævnet fandt på samme grundlag ikke, at helbredstilstanden nødvendiggjorde servostyring og ergonomisk førersæde.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at ansøgeren opfyldte betingelserne for støtte til køb af bil på erhvervsmæssigt grundlag, fritagelse for betaling af vægtafgift og støtte til særlige indretninger i overensstemmelse med kørekortets krav herom. Derimod fandt Ankestyrelsen ikke, at ansøger var berettiget til særlige indretninger i form af servostyring og ergonomisk førersæde.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at ansøgeren havde haft kroniske svære rygsmerter gennem mindst 10 år med langsom forværring, der relaterede sig til strukturelle forandringer i ryggen. Ansøger havde kyfaskoliose, følger efter morbus Scheuermann og discusdegeneration, ligesom der ved CT-scanning var fundet median/paramedian højresidig prolaps svarende til 5. lændehvirvel. Ansøger havde affladet lænd med nedsat bevægelighed, og var i daglig smertebehandling. Behandlingsmulighederne ansås for udtømte og tilstanden for stationær. Ansøgers gangdistance var nedsat til 200 meter.

Ankestyrelsen lagde desuden vægt på, at ansøger havde arbejde som faglærer på en Teknisk skole, og at han i forbindelse hermed havde et dagligt kørselsbehov på 22 kilometer. Efter en lægelig vurdering kunne ansøger ikke benytte offentlige transportmidler hertil, idet han udover at gå til stationen, skulle skifte flere gange mellem tog og bus og forcere trapper undervejs.

Ankestyrelsen ændrede således nævnets afgørelse.

Sagsfremstilling 2:

Sag nr. 2 - j.nr. 300634-98

Ansøger var en 50-årig, gift kvinde, som modtog mellemste førtidspension på grund af følger efter operationer for discusprolaps. Hun havde siden haft lavtsiddende lændesmerter med udstråling til højre ben. Hun boede med sin ægtefælle i en lejlighed beliggende på 3. sal. Ansøger, som havde kørekort uden særlige påtegninger, havde i 1997 købt en fabriksny Citroen Xantia. Det var denne bil, der blev søgt støtte til. Hun havde valgt denne biltype på grund af dens hydrauliske affjedringssystem, der mindsker vibrationer under kørslen samt de gode ind- og udstigningsforhold. Ansøger havde fået blå invalideskilt samt invalide P-plads ved sin bolig. Ansøger havde i 1993 fået bevilget særlig indretning i form af et anatomisk bilsæde.

Ansøger havde kørselsbehov i forbindelse med træning på rygcenter, gymnastik, fysiurgisk behandling og diverse lægebesøg. Dertil kom kørsel i forbindelse med indkøb, besøg, kulturarrangementer og kørsel til sommerhus. Hun beskrev sin gangdistance som værende afhængig af sin aktuelle tilstand svingende mellem ringe og rigtig god. Ansøger kunne nogle dage gå 2 km. andre dage kunne hun knapt nok gå. Hun kunne gå på trapper, men fandt det meget krævende. Offentlige transportmidler kunne ikke benyttes på grund af rystelserne under kørslen, desuden øgede dette smertetilstanden meget væsentligt og i lang tid efter. Ansøger kunne ikke benytte knallert, men kunne i et vist omfang cykle. I perioder med mange smerter anvendte hun 1-2 krykkestokke.

Af speciallægeerklæring fremgik, at lænden var totalt fixeret, der var svind af højre lår. Der var normale neurologiske forhold, bortset fra nedsat følsomhed svarende til for- og udsiden af højre lår. Af senere udskrivningsbreve, herunder oplysninger fra smerteklinik fremgik, at gangdistancen var meget varierende, vekslende fra 15 m. i perioder med tiltagende symptomer og i øvrigt op til 500 meter, ligesom smerteniveauet kunne veksle.

Det sociale nævn gav afslag på støtte til køb af bil. Nævnet lagde vægt på, at ansøgers lidelse ikke medførte nedsat funktionsevne af en sådan sværhedsgrad, at opfyldelsen af kørselsbehovet i væsentlig grad afhjalp følgerne af lidelsen og lettede ansøgers daglige tilværelse. Nævnet vurderede, at ansøgers kørselsbehov måtte tilgodeses på anden vis med hjælp dertil fra kommunen.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt ikke, at ansøgeren opfyldte betingelserne for støtte til køb af bil på ikke-erhvervs-mæssigt grundlag, og dermed heller ikke betingelserne for fritagelse for betaling af vægtafgift.

Ankestyrelsen begrundede afgørelsen med, at der ikke var tale om en så væsentlig varig nedsættelse af ansøgers funktionsevne, at hun ikke skulle kunne færdes uden brug af egen bil.

Ankestyrelsen lagde vægt på de lægelige oplysninger i sagen. Det fremgik blandt andet heraf, at ansøger havde følger efter lumbal discusprolaps. Objektivt var der svært fikseret lænd, muskelsvind svarende til højre lår, men ingen sikre tegn på rodtryk. Smerterne blev beskrevet som ganske varierende, og der var således ikke tale om konstante svære smerter. Efter en lægelig vurdering skønnedes der ikke at være tale om kronisk smertesyndrom.

Ankestyrelsen lagde desuden vægt på, at ansøgers gangdistance var beskrevet som meget varierende. Ansøger kunne gå på trapper, og i et vist omfang cykle. Ansøger anvendte ganghjælpemidler, når smerterne var værst.

Ankestyrelsen stadfæstede således nævnets afgørelse.

Sagsfremstilling 3:

Ansøger var en 61 årig, enlig mand, som modtog mellemste førtidspension. Ansøger boede i lejlighed, beliggende på anden sal. Trapperne voldte betydelige problemer - især om vinteren. Ansøger havde en bil fra 1986.

Baggrunden for tildeling af førtidspension var - foruden overvægt, forhøjet blodtryk og svært regulerbar sukkersyge med kronisk nervebetændelse - slidgigt i rygsøjlen og i såvel venstre knæ (efter knusningslæsion i 1959) som venstre albue (efter brud).

Ansøger havde kørselsbehov i forbindelse med daglige indkøb, familiebesøg, læge,- og tandlægebesøg og kørsel til to gange ugentlig til bibelundervisning. Ansøger kunne ikke benytte offentlige transportmidler på grund af udtalte smerter herved. Ansøger oplyste i øvrigt, at gangfunktionen var meget smertepræget. Venstre knæ hævede og forøgede smerterne. Dette skete allerede efter ca. 20 meters gang. Ansøger benyttede stok, og faldt af og til på grund af, at knæet knækkede sammen.

Ansøger oplyste, at han i det daglige var meget forpint af ryg- og knæ smerter. Ansøger oplyste sin gangdistance til mellem 50 - 150 meter. Han kunne hverken gå eller stå i længere tid, på grund af smerter trækkende ned i begge sædere regioner og ned i læggene mod foden. Smerterne forsvandt ikke ved stående, men ved siddende stilling. Sukkersygen påvirkede følefunktionen i fødderne, så ansøger følte sig usikker i forbindelse med gangfunktionen.

Af speciallægeerklæring fremgik, at der var svær slidgigt i venstre knæ, og at gangdistancen var på 200 -300 meter. Af en senere speciallægeerklæring fremgik, at der var konstateret svær spondylose og spinal stenose med symptomer i form af nedsat gangdistance og smerter trækkende ned i benene. Ved den objektive undersøgelse fandtes bevægeligheden tydeligt indskrænket. Angående knæleddene var der

tydelig asymmetri med let deformitet svarende til venstre side, hvor der ligeledes var nedsat bevægelighed. Der var let valgusstilling i venstre knæ, og tydelig skurren ved bevægelse. Der var ingen side- eller skuffeløshed, men under undersøgelsen opstod tydelig ømhed. Der var ca. 2 cm. 's muskelsvind svarende til venstre lår. Der var tydelig nedsat vibrationssans på begge fødder og pulsationen var tvivlsom i fødderne.

Det sociale nævn gav afslag på støtte til køb af bil.

Nævnet begrundede sin afgørelse med, at der ikke forelå en varig nedsættelse af ansøgers funktionsevne, der i væsentlig grad forringede hans evne til at færdes. Nævnet lagde vægt på, at ansøger led af følger efter kvæstelse af venstre knæ. Nævnet lagde desuden vægt på ansøgers gangdistance var angivet til 2-300 meter. Endelig lagde nævnet vægt på, at der ved røntgenundersøgelse var fundet slidgigtforandringer primært i lænderyggen, og discusdegeneration svarende til 3. nederste og næstnederste frie discus. Ved ortopædkirurgisk undersøgelse var objektivt fundet lige ryg og fuldstændig fiksering i lænderyggen. Ansøger gik med noget foroverbøjet ryg. Der var normal perifer neurologi selvom reflekserne var svage.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt ikke, at ansøgeren var berettiget til støtte til køb af bil på ikke-erhvervsmæssigt grundlag, og dermed heller ikke betingelserne for fritagelse for betaling af vægtafgift.

Ankestyrelsen begrundede afgørelsen med, at der ikke var tale om en så væsentlig varig nedsættelse af ansøgers funktionsevne, at han ikke skulle kunne færdes uden brug af egen bil.

Ankestyrelsen fandt, at ansøgers lidelser i form af slidgigtforandringer i lændehvirvelsøjlen, spinalstenose, følger efter læsion i venstre knæled og sukkersyge efter en lægelig vurdering ikke skønnedes at være

af en sådan sværhedsgrad, at de nedsatte ansøgers funktionsevne i et omfang, der kunne begrunde støtte til køb af bil.

Ankestyrelsen vurderede, at der objektivt var tydelige gangproblemer og bevægeindskrænkning i lænden. Der var ikke tegn på neurologiske udfald i benene og ikke tegn på rodtryk. Ansøger havde efter en lægelig vurdering ikke konstante svære rygsmerter. Ansøger anvendte ikke ganghjælpemidler.

For så vidt angik ansøgers knælidelse, der vurderedes at være en væsentlig medvirkende årsag til ansøgers nedsatte gangfunktion, skønnedes der efter en lægelig vurdering at være behandlingsmuligheder. Sukkersygen skønnedes efter en lægelig vurdering ikke at nedsætte ansøgers gangfunktion, idet der alene var følger efter sukkersygen i form af nedsat vibrationssans.

Ankestyrelsen stadfæstede således nævnets afgørelse.

Sagsfremstilling 4:

Sag nr. 4 - j.nr. 300489-98

Ansøgeren var en 42 årig, gift mand med 3 hjemmeboende børn på omkring 1, 3 og 7 år. Ansøger modtog mellemste førtidspension på grund af følger efter operationer for discusprolaps. Ansøger boede i rækkehus i 2 etager, og kunne klare trapperne i sin bolig, omend med besvær.

Ansøger kunne benytte offentlige transportmidler, men det var forbundet med store smerter. Med de nye busser med trykluftssænkning/hævning gik det bedre. Gangdistancen var oplyst til mellem 200 til

500 meter på gode dage i jævnt terræn. I skrånende terræn var gangdistancen kun 100 meter. Afstand til nærmeste busstoppested var 500 meter og afstand til nærmeste indkøbsmulighed var 2 km.

Ansøgers kørselsbehov var i forbindelse med almindelige sociale aktiviteter, kørsel med børnene, indkøb, lægebesøg, behandling samt tillidshverv indenfor sportens verden.

Af speciallægeerklæring fremgik, at ansøgeren klagede over konstante smerter i lænden og med udstråling til højre ben. Ansøger kunne højst gå 1 km. og det skulle helst være i roligt tempo og på jævnt underlag. Ansøger kunne ikke gå op af bakke. Ved objektiv undersøgelse af benene konstateredes symmetrisk ledbevægelighed, normal kraft og ens trofik. Venstre achillesrefleks var middellivlig og højre var tydeligt svagere, men den kunne fremkaldes. Der var svækket følesans for berøring på bagsiden af højre lår, men i øvrigt var der normal og ens følesans på ben og fødder. Ved undersøgelse for Laséque fik ansøger udstrålende smerter til bagsiden af højre ben, når det blev løftet til 30 gr., på venstre side udstråling til bagsiden af venstre lår ved 45 gr. Undersøgelse af lænden viste, at den var betydelig affladet. Der var svær fixering af lænden.

I en senere generel helbredsundersøgelse var gangdistancen beskrevet som mellem 200 og 500 meter. Han var nu udstyret med en rollator.

Det sociale nævn gav afslag på støtte til køb af bil. Nævnet begrundede afslaget med, at det på baggrund af de helbredsmaessige oplysninger, skønnedes at ansøger kunne benytte offentlige transportmidler. Nævnet lagde vægt på, at der hverken var konstateret lammelser eller følelsesforstyrrelser i benene, og at ansøger havde en ikke ubetydelig gangdistance på 200-500 meter.

I klagen anførte ansøgeren at det var korrekt, at gangdistancen max. var 500 meter.

Ansøger oplyste efterfølgende, at han kunne få et arbejde, hvilket indebar et betydeligt dagligt kørselsbehov. Ansøger var i mellemtiden blevet alene med 3 børn hver 2. uge., og havde som følge heraf behov for et transportmiddel, når han skulle aflevere børnene i 3 forskellige institutioner, hente dem, købe ind m.v.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt ikke, at ansøger var berettiget til støtte til køb af bil på ikke-erhvervsmæssigt grundlag eller fritagelse for betaling af vægtafgift.

Begrundelsen var, at der ikke var tale om en så væsentlig varig nedsættelse af ansøgers funktionsevne, at han ikke skulle kunne færdes uden brug af egen bil.

Ankestyrelsen lagde vægt på de lægelige oplysninger, hvoraf fremgik, at ansøger havde kroniske rygsmerter efter operation for discusprolaps. Ankestyrelsen lagde desuden vægt på, at der ved objektiv undersøgelse var konstateret svær fiksering af lænden og muligvis rodtryk. Der var normale kraftforhold i benene. Behandlingsmulighederne ansås for udtømte.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at gangdistancen varierede fra 200 meter til 500 meter, og at ansøger ikke konsekvent benyttede ganghjælpemidler ligesom det efter en lægelig vurdering skønnedes, at ansøger var i stand til at benytte offentlige transportmidler.

Ankestyrelsen tilføjede, at man var klar over, at ansøger havde transportbehov i forbindelse med kørsel med 3 mindreårige børn. Dette forhold kunne dog ikke begrunde en anden vurdering.

Ankestyrelsen stadfæstede således nævnets afgørelse.

Samtidig tilbagesendtes sagen til Amtskommunen med henblik på fornyet undersøgelse og behandling for så vidt angik eventuel bedømmelse på erhvervsmæssigt grundlag.

Sagsfremstilling 5:

Sag nr. 5 - j.nr.300064-99

Ansøgeren var en 55-årig mand, som boede med sin ægtefælle i eget hus. Han modtog mellemste førtidspension på grund af følger efter flere operationer for discusprolaps.

Der var kørselsbehov i forbindelse med kurser, familiebesøg, indkøb, kørsel til Lokalcenter m.v. Ansøger kunne ikke anvende offentlige transportmidler på grund af rystelser, der forplantede sig til ryggen og gav smerter. Ansøger angav sin gangdistance til 75 -100 meter. Der var 2-3 km. til indkøbsmuligheder og 600 meter til nærmeste offentlige transportmiddel.

Af speciallægeerklæring fremgik, at ansøgeren senest var reopereret i 1994 og at der i 1996 var foretaget stivgøringsoperation svarende til nederste hvirvelmellemrum i lænden. Ansøger havde kroniske smerter, der strålede ned bag i højre ben og endte i højre storetå. Smerterne forværredes ved mindste fysiske aktivitet. Der var ligeledes tale om natlige smerter. Der var prikkende og stikkende fornemmelser i højre ben, og ansøger havde en føleforstyrrelse på indvendige side af højre lår. Subjektivt var der ingen elektive lammelser, alligevel havde ansøger problemer med at afvikle højre fod ordentligt, når han gik og sommetider svigtede den, dog kun momentvist. Ansøger kunne gå mellem 75 og 125 meter før det var nødvendigt at holde pause på grund af smerter. Der var nærmere redegjort for ansøgers daglige forbrug af smertestillende medicin.

Ved objektiv undersøgelse konstateredes, at ansøger var lidt smertepåvirket og havde en akavet gangfunktion, som dog afvikledes uden brug af stok. Lænden virkede meget fikseret og nederste hvirvelmellemlum var stivgjort. Neurologisk fandtes antydning af kraftnedsættelse svarende til højre fod og en føleforstyrrelse på indvendige side af højre lår. I øvrigt fandtes et højresidigt positivt Lasèque's syndrom, som dog ikke var voldsomt. Gangbesværet skyldtes ikke neurologiske udfald, men hang sammen med smertereaktioner. Gangen karakteriseredes som værende lidt usikker, og de førlighedsmæssige problemer antoges at være af blivende karakter.

Det sociale nævn gav afslag på støtte til køb af bil og fritagelse for betaling af vægtafgift.

Nævnet begrundede afgørelsen med, at der ikke forelå en nedsættelse af ansøgers funktionsevne af et omfang, som under hensyn til ansøgers kørselsbehov og -formål i væsentlig grad forringede evnen til at færdes uden bil.

Nævnet lagde vægt på de lægelige oplysninger i sagen, hvoraf det fremgik, at ansøgers gangfunktion var nedsat på grund af følger efter operation for discusprolaps i lænderyggen samt følger efter stivgørende operation i lænden. Ansøger kunne på grund af smerter max. gå mellem 75 og 125 meter. Nævnet skønnede, at de objektive fund, påvist ved diverse undersøgelser, ikke berettigede til støtte til køb af bil.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt ansøger berettiget til støtte til køb af bil på ikke-erhvervsmæssigt grundlag, og dermed også berettiget til fritagelse for betaling af vægtafgift.

Ankestyrelsen lagde vægt på oplysningerne om, at ansøger havde svære konstante smerter med udstråling til højre ben som følge af discusprolapsoperationer og efterfølgende stivgøringsoperation. Gangen var usikker og akavet, og gangdistancen skønnedes at være meget betydeligt nedsat primært som følge af smerter. Ansøger var i daglig smertebehandling. Ansøger fandtes efter en lægelig vurdering ikke at kunne benytte offentlige transportmidler. Tilstanden var stationær og behandlingsmulighederne var udtømte.

Ankestyrelsen ændrede således nævnets afgørelse.

Sagsfremstilling 6:

Sag nr. 6 - j.nr. 300516-98

Ansøger var en 39-årig, gift kvinde med 2 børn på omkring 14 og 18 år. Hun modtog mellemste førtidspension på grund af følger efter flere operationer for discusprolaps. Ansøger havde kørselsbehov i forbindelse med kørsel af børn til fritidsinteresser, familiebesøg og læge- og tandlægebesøg.

Ansøgers gangdistance var oplyst til 50 meter ved hjælp af 2 krykkestokke. Hun kunne ikke køre i sin mands bil p.g.a. smerter i højre ben. Hun kunne ikke bære ting eller gå på indkøb. Ansøger kunne ikke benytte offentlige transportmidler, da hun ikke kunne komme op i busser m.v. og da hun ikke kunne sidde på almindelige sæder p.g.a. smerter i højre ben og i ryggen.

Af speciallægeerklæring fremgik, at hun var reopereret 2 gange senest i juni 1996 med fjernelse af prolapsrester. Der har ikke været nogen bedring af tilstanden, og ansøger fandtes svært invalideret af voldsomme lændesmerter udstrålende til højre ben. Der var nærmere redegjort for omfanget af den daglige smertebehandling.

Ved den objektive undersøgelse fandtes udtalt stivhed i lænden og en særdeles svær smertereaktion i højre ben, hvor der var udtalte føleforstyrrelser på udsiden af benet og nedsat kraft i fod- og tåled. Gangfunktionen med krykkestokke var svært påvirket, idet enhver form for belastning af højre ben udløste kraftige smerter. Det vurderedes, at de kroniske svære smerter og føleforstyrrelser med overfølsomhed tydede på en kronisk nerverodspåvirkning. Tilstanden ansås for stationær, og der kunne ikke anvises yderligere behandlingsforslag. For så vidt angik ansøgers gangfunktion kunne der næppe forventes nogen bedring.

Det sociale nævn gav afslag på støtte til køb af bil og fritagelse for betaling af vægtafgift.

Nævnet begrundede afgørelsen med, at hendes gangevnefunktion ikke var så begrænset som forudsat i bilbekendtgørelsens § 1. Nævnet lagde vægt på, at de følger ansøger havde efter flere operationer for diskusprolaps indebar en nedsat gangdistance, som var præget af smerter. Det var nævnets vurdering, at ansøger skulle kunne anvende offentlige transportmidler, selv om det ville volde ansøger besvær.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt ansøger berettiget til støtte til køb af bil på ikke-erhvervsmæssigt grundlag, og dermed også berettiget til fritagelse for betaling af vægtafgift.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen vægt på, at ansøger havde følger efter diskusprolapsoperationer i form af svære, konstante lændesmerter, strålende ned i højre ben, der forværredes ved enhver belastning. Af speciallægeerklæringen fremgik, at der objektivt var konstateret ophævet bevægelighed og nedsat kraft i højre fod- og tåled. Der var tegn på rodtryk. Ansøger var i daglig smertebehandling. Behandlingsmulighederne var udtømte og tilstanden stationær. Ansøgers gangdistance skønnedes desuden at være meget betydeligt nedsat, ligesom det skønnedes at ansøger ikke kunne anvende offentlige transportmidler.

Ankestyrelsen ændrede således nævnets afgørelse.